

Co vy na to?

V posledních měsících se často diskutuje o způsobu hodnocení chůze u nohy v IPO. Co vy na to?

Poslední dobou je posuzování chůze u nohy žhavým a hodně výbušným tématem. Je to téma plné emocí a také kontroverzních závěrů. Zkusme se na toto téma podívat pragmaticky. Požadavky na provedení cviku „Ovladatelnost bez vodítka“ najdeme ve zkušebnímu řádu: Pes má psovoda následovat pozorně, radostně a v přímém směru. Musí se nacházet u levého boku, lopatkou vždy v úrovni kolen psovoda. Dále se hovoří o normální chůzi, poklusu a pomalé chůzi. Výčet chyb uváděných ZŘ, které znamenají ztrátové body: předbíhání, vychylování psa do stran, zpoždování psa, dodatečné zvukové povely, pomoc tělem, nepozornost, překážení nebo obtěžování psovoda. Je pravda, že názor na žádoucí provedení jednotlivých cviků se neustále vyvíjí. To, co bylo před několika lety chápáno a hodnoceno jako velmi dobré či dokonce dobré, a to vše při stejném znění zkušebnímu řádu! Tak to prostě je a bude i nadále. Jak je to možné? Zkušební řád nikdy nemůže plně vystihovat a popsat to, co se má v budoucnu předvádět. Ještě před několika lety, když se pes příliš nevychyloval od nohy psovoda a kopíroval jeho pohyb, byla standardně zadávána známka výborně. Najednou se však objevil psovod, jehož pes měl hlavu zdviženou a koukal psovodovi do očí, měl tzv. „oční kontakt“. Divácky se stal tento styl velmi atraktivní. I mnohým psovodům se tento styl líbil natolik, že se jej také snažili nacvičit. To vše mělo za následek, že si rozhodčí pod pojmem „pozorně sledovat“ začali představovat stav, kdy pozornost psa je upřena směrem vzhůru na psovoda, na jeho hlavu. Tento styl předvádění už dorazil před několika lety také k nám. Jenomže... Ono není vůbec jednoduché nacvičit chůzi u nohy s tzv. očním kontaktem, aniž by se to neprojevovalo na mechanice pohybu. Je také docela možné, že u psů obdélníkového formátu (např. německých ovčáků) se tento styl „podepíše“ častěji na jiném pohybu, než jsme všichni byli dosud zvyklí. To znamená, že u tohoto stylu chůze někteří psi poskakují, jiní vykopávají přední nohy jako lipičání, jiní mají stále sníženou záď. To vše může vyvolat dojem, že se pes nepohybuje korektně. Někteří zase nemají onen „oční kontakt“, ale koukají psovodovi do podpaždí. Jenomže jak to vše správně posoudit? Odpověď na tuto otázku není vůbec jednoduchá a jednoznačná. Někteřím rozhodčím více či méně vadí jiná mechanika pohybu, než jak ji známe např. z posuzování na výstavě, zatímco jiní mávnou rukou a říkají, že IPO není výstava;

hlavně že cvik je proveden s radostí. Je logické, že závazný výklad toho, jak se má provádět hodnocení v těchto případech, může provádět jen ten, kdo zkušební řád vydal, tedy FCI, resp. její výcviková komise. Je však zaběhnutou praxí, že v předvánočním období každého roku se koná setkání rozhodčích, kterého se zúčastňují zástupci rozhodčích jednotlivých členských států, kde se snaží sjednotit v názoru na posuzování některých problematických cviků. Na tomto setkání se mj. probíralo i posuzování „nestandardní“ mechaniky pohybu. Pokud mám správné informace, tak závěr by se dal shrnout asi takto: hlavním kritériem pro posouzení vlastního pohybu psa (mechaniky) je především radost, ochota, přirozenost a plynulost pohybu. Samozřejmě že posouzení výše uvedeného je subjektivní záležitostí a záleží tedy na tom kterém rozhodčím, jak předvedený pohyb posoudí. Musíme se smířit např. s tím, že jednotliví rozhodčí budou mít svoji představu především o tom, co je ještě přirozené. I když letos bude určitá představa o tom, jak má pohyb psa vypadat, tak to ještě neznamená, že je navždy „vyhráno“. Je docela možné, že v budoucnu se náhled na způsob pohy-

bu psa změní; to znamená, že to, co bude letos ještě přípustné, v příštích letech již nemusí být tolerováno. Jak tedy máme my psovodi postupovat? Jediným spolehlivým řešením je, že své psy od počátku připravíme tak, aby jejich pohyb byl takový, aby ani nejpřísnější rozhodčí nám nemohl ani v budoucnu nic vytknout. Víím, že to není jednoduché, ale jiné řešení nevidím. Pokud tak neučiníme, tak se snadno může stát, že nebudeme mít dost času každoročně upravovat metodiku nácviku. Navíc přecvičování je nesrovnatelně složitější a náročnější, než když hned od samého počátku se budeme snažit provádět cvik v té nejdokonalejší podobě. O tom, že náročnost cviků se neustále zvyšuje, svědčí i fakt, že pohled psovoda na psa při předvádění psa v poslušnosti má být vnímáno jako ovlivňování psa. Za takovéto ovlivňování bude následovat bodová ztráta.

Jak vidíme, pro nás výcvikáře jsou závěry z uvedených jednání velmi důležité. To proto, abychom měli dostatek času na případnou úpravu metodiky nácviku cviků, na které bude v nadcházející sezoně jiný náhled rozhodčími, než tomu bylo dosud. Jen tak můžeme mít šanci uspět i na prestižních mezinárodních soutěžích.

Ladislav Mach ■

www.octaviusmalidaj.cz

Foto: archiv autora

